

De Rooms Katholieke kerk als een complex maatschappelijk probleem

sexueel kindermisbruik

Dr. Dorien DeTombe (MSc. Ph.D.)

**International Research Society on
Methodology of Societal Complexity**

**P.O. Box. 3286, 1001 AB Amsterdam
The Netherlands, Europe**

T : +31 20 6927526

E : detombe@nosmo.nl

W : www.complexitycourse.org/doriendetombe

context van sexueel misbruik van kinderen in de Rooms Katholieke Kerk

machtsbolwerk
organisatie
geloof

Rooms Katholieke kerk **machtsbolwerk**

macht over volgelingen via geloof 400 AD-heden

macht over gehele leven

denken handelen banen voedsel

voortplanting, sexualiteit

Europa (zuiden)

Zuid/Noord America

Afrika

hierarchiese mannelijke organisatie

1 man aan de top Paus (vert van 'god' op aarde)

kardinalen

bisschoppen

priesters

machtsbolwerk vaak samen met

'wereldlijke' macht

geloof:

gebaseerd op doodsangst van de mens:

doe wat wij zeggen en je krijg het eeuwige
leven anders..... hel

R-K kerk bepaalt goed en kwaad

maagd baart kind zoon van een 'god'

van kruis opgestaan

heiligen verhalen

zeer fragwurdig

verkopen eeuwige leven

bepalen voor anderen wat zij krijgen van
'god'

verkoop van gebakken lucht

ten koste van totale overheersing van
mensenleven en (voor 'n deel) geld

gebaseerd op wereldlijke macht van RK
kerk en chantage via biecht

zg 'zorgen voor armen' maar rijk instituut
aan gebouwen, kunstvoorwerpen, land

vragen veel **geld** van
bevolking in ruil voor
zielerust

betalen geen belasting

misdaden:

16e eeuw inquisitie

20ste eeuw

samen gaan met nazi's

zegenen van wapens

SS ontsnappen naar Zuid-Amerika

sexueel misbruik in kerk, R-K instituten, R-K
zomer/schoolkampen

door wie?

mannen wijden heel leven aan de organisatie
in ruil voor onderkomen, macht en aanzien
en

sexueel misbruik kinderen

sexueel kindermisbruik verzwegen door

doofpot
medeplichting maken
bedreigen

gesignaleerde gevallen

Boston

Vanderveluwe België

Nederland

comm. Deetman

hoe wordt er mee omgegaan

overplaatsing en verzwijgen van agressor

bagataliseren (Vandeveluwe)

te korte verjaringsperiode snel

niet meer strafbaar

Rk kerk bepaalt zelf straf desnoods iets afbetalen

5.000 euro

Voor andere typische handelingen of aanpakken
waardoor de integriteit is geschaad

7.500 euro

Voor betrug met een klein geschieddelein
aan een kind(er)

10-20.000 euro

Voor een andere vorm van betrug op een kleine schaal

25.000 euro

Voor overvalge of herbeulde overvalding

100.000 euro

Voor vervalsing van geld, vervalsing van documenten, of
een andere vorm van vervalsing van documenten, of in andere ge-
valen waarin financiële schade aanzienlijk substantieel is.

complex maatschappelijk probleem:

slechter functioneren van kinderen

psychiatrische hulp, ziekte, minder werken etc.

ouders zwijgen cq afbeting (Tilburg moord)

hoe zou het zijn als de Maffia of prostitutie,
mensenhandel **zichzelf gaat beoordelen** en
straffen?

dat lossen we zelf wel op?

Rooms Katholieke kerk is een internationale georganiseerde misdaad syndicaat

internationale georganiseerde misdaad
syndicaat

niet alszodanig aangeklaagd of achtervolgd

vanaf 2000 incidenteel aangeklaagd door
individuen

niet door maatschappij
justitie en politie

hoe heeft eeuwen lang zo'n instituut
de macht kunnen behouden en
waarom wordt het instituut nu nog steeds
niet aangeklaagd

hoe kunnen we
machts/sexueel misbruik straffen
en voorkomen

waarom nu (enigszins) wel aangepakt

waarom niet meteen structureel

is een

complex maatschappelijk probleem

theorie

wat zijn complexe maatschappelijke vraagstukken

aspecten van complexe maatschappelijke
vraagstukken

hoe met complexiteit om te gaan

de methode **Compram**

literatuur

complexe maatschappelijke vraagstukken

grootstedenproblematiek: veiligheid, multi-culturele zaken, stedelijke ontwikkeling, industrie, werkgelegenheid

milieu vraagstukken: agrarische industrie

verkeer en vervoer: congestie, veiligheid

economische vraagstukken: krediet crisis

gezondheidszaken: veroudering, obesitas, seksueel misbruik

privatisering : gezondheidszorg, onderwijs,

Complex problem handling methodology DeTombe

Selected by the OECD to handle Global safety

Theory 1
short overview

Definition of Complex Societal Problems DeTombe 2005 (1)

a complex societal problem is a real life problem, which has a large however often different impact on different groups in the society. The problem has often an impact on all the levels of the society, on micro, meso and macro level.

Often it seems that the problem suddenly 'pops-up'. The problem is dynamic, it changes during its development. The future development of the problem is uncertain.

It is often difficult to become aware of the problem and difficult to put it on the political agenda. It is difficult to get grip on the problem and to handle the problem. Only changes are possible, no 'solutions'.

Definition of Complex Societal Problems DeTombe 2005 (2)

The problem has a knowledge, a power and an emotional component.

The problem consist of many phenomena which are complicated intertwined with each other. Often there is a lack of knowledge, the data are incomplete, uncertain or in contradiction with each other. The problem is interdisciplinary and it takes theories from different fields to explain what is happening.

There are many parties involved. Each party has a different view on the problem, a different definition of the problem, and has different goal and desires. The parties often have different 'solutions' for the problem. The different parties involved have different power over the problem.

The problem often provokes much emotion in society.

Compram

DeTombe

hoe werkt het

Compram method

stap 0 snelle interventies

stap 1 team van experts modelleren probleem: **knowlegde**

stap 2 actoren modelleren probleem: **macht**

stap 3 experts + actoren zoeken interventies **emotie**

stap 4 maatschappelijke reacties

stap 5 interventies geïmplementeerd

stap 6 interventies evaluated

complexe maatschappelijke vraagstukken:

methoden (1)

kennis

macht

emotie

eerste sub-cirkel van probleemoplossingsproces: definiëren van het probleem

- fase 1.1 bewustworden, (vaag) mentaal idee
- fase 1.2 horen, denken,
lezen, overleggen en vragen stellen
- fase 1.3 agenda en beslissen behandelen probleem
- fase 1.4 team samenstellen en analyseren probleem
- fase 1.5 data verzamelen, uitwisselen kennis
en hypothesen formuleren
- fase 1.6 formuleren van conceptueel model

Compram methode ⁽¹⁾

probleemeigenaar + facilitator

legitimiteit probleemeigenaar

facilitator oriënteert op probleem
lezen + diepte interviews

herformulering van het probleem?

rapport

Compram method facilitator

taken: organiseren + begeleiden proces

nodig: goede methodologische kennis
ethiek

neutrale macht + geaccepteerd als
begeleider

enige inhoudelijke kennis

Compram methode (2)

snelle interventies? → stap 0

geen snelle interventies → stap 1

Compram method ⁽³⁾

step 0 quick start

snelle interventies alleen als strikt noodzakelijk
ondertussen start met stap 1

quick scan: naar effecten van probleem door experts

- analyseren + discussiëren
- beslissingen: GDSS
- implementatie binnen 3-6 maanden
- evaluatie
- rapport

Compram method ⁽⁴⁾

stap 1 kennis: experts

facilitator nodigt **experts** uit

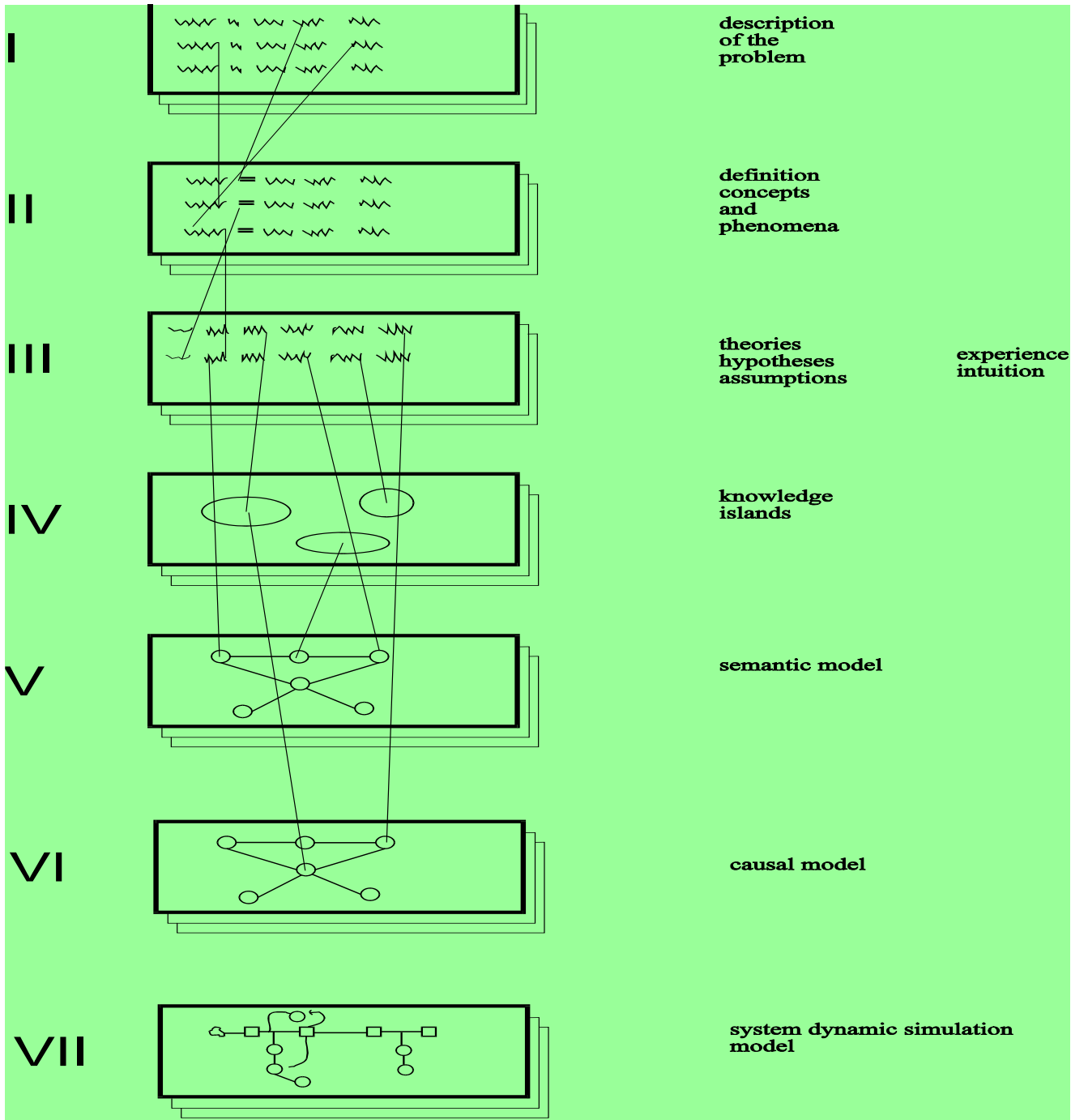
gebaseerd op vaag idee van probleem

experts

discussiëren in zes bijeenkomsten gedurende 3 maanden het probleem

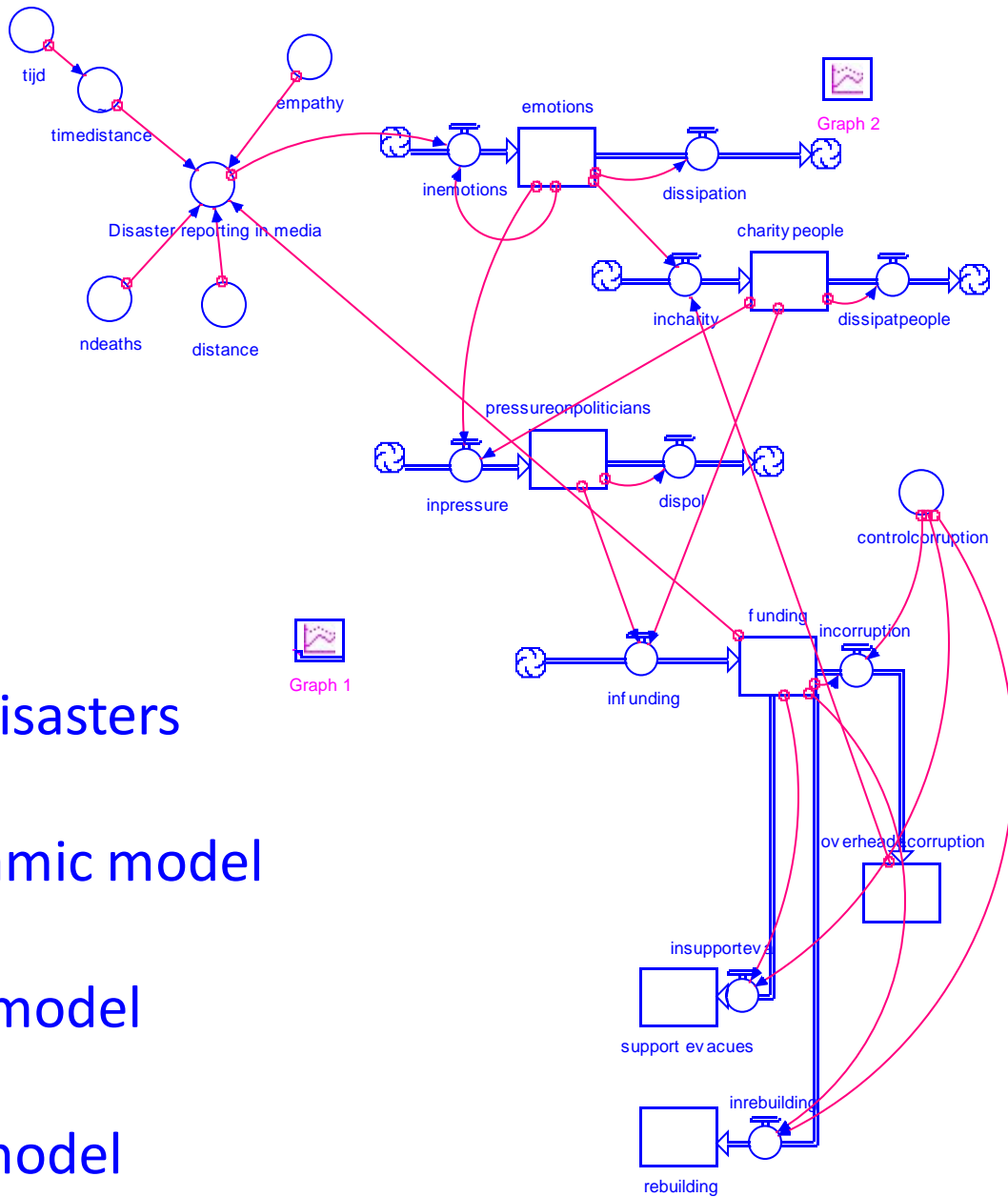
maken conceptueel model met **7-lagen model**
discussiëren over actoren, macht,
oplossingsruimte

rapport

Compram

*7-lagen
communicatie
model
DeTombe (1994)*

funding of disasters
 system dynamic model
 conceptual model
 discussion model

Compram

eerste sub-cirkel van probleemoplossingsproces:

definiëren van het probleem (1)

wat was, wat is, wat zal komen

lezen, discussiëren, uitwisseling kennis,

interpreteren nieuwe kennis,

observatie, interviews, beschrijven probleem in woorden,

uitleg concepten,

wat is de status van de kennis: theorie of assumptie

Compram

eerste sub-cirkel van probleemoplossingsproces:

definiëren van het probleem (2)

beschrijving van relaties van elementen,
vinden van oorzaken en de effecten van het probleem,
maken systeem dynamisch model
wat gebeurt bij veranderingen

wie lijdt er onder, wie is betrokken, welke emotie
wat is oorzaak,
wie heeft de macht, wie zijn de actoren

Compram

tweede sub-cirkel van probleemoplossingsproces:
veranderen probleem

van conceptueel model tot empirisch model

discussiëren oplossingsruimte

scenario's

implementatie

evaluatie

Compram

oplossingsruimte (1)

op welke schaal

kan worden beslist?

kunnen veranderingen implementeerd worden?

gemeente, staat, werelddeel, wereld

Compram

oplossingsruimte (2)

binnen welke ruimte kan de 'oplossing'
worden gevonden

eerste niveau: huidige situatie

tweede niveau: verander de omgeving

derde niveau: wereld wijde veranderingen

vierde niveau: imaginair

Compram

oplossingsruimte⁽³⁾

beperkingen:

politieke

financiële

fysieke

psychologische

ethische

tijd

Compram method ⁽⁵⁾

stap 2 actoren: macht

facilitator gebaseerd op model, nodigt uit
actor groepen

iedere actor groep **discussiëert** (parallel)
in zes bijeenkomsten gedurende 3 maanden
modelleren met **7-lagen model**
gewenste doelen, bezwaren, steun

rapport

Compram method ⁽⁶⁾

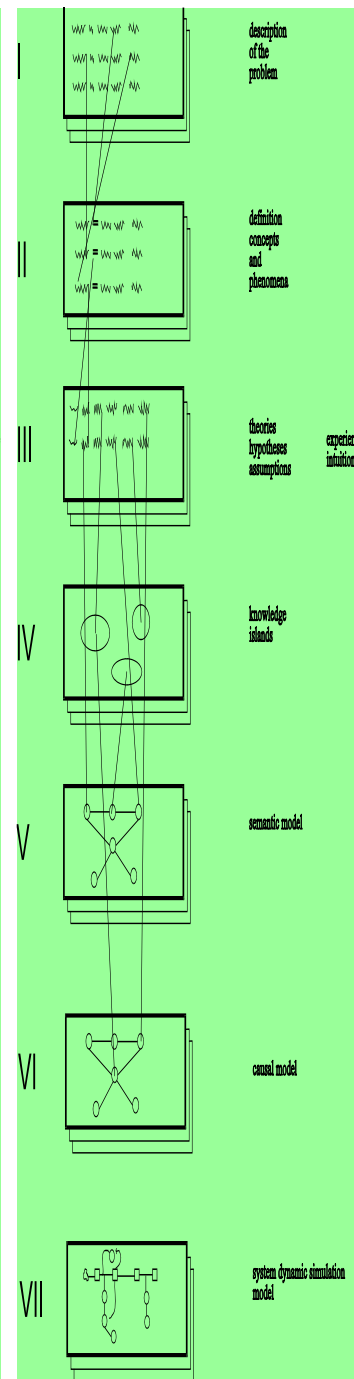
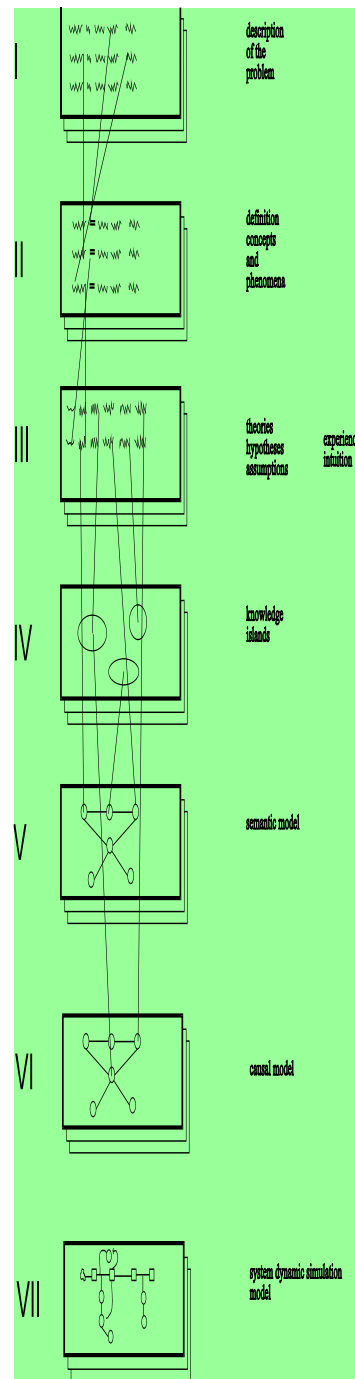
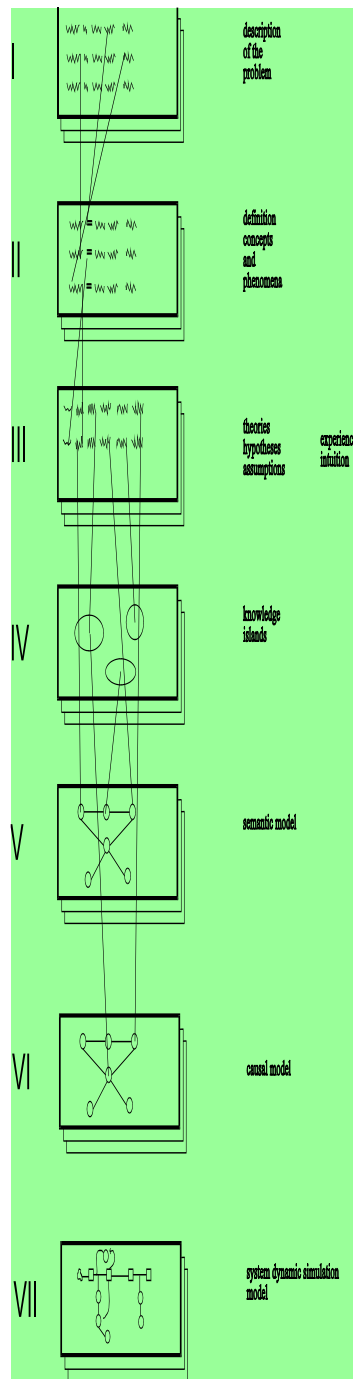
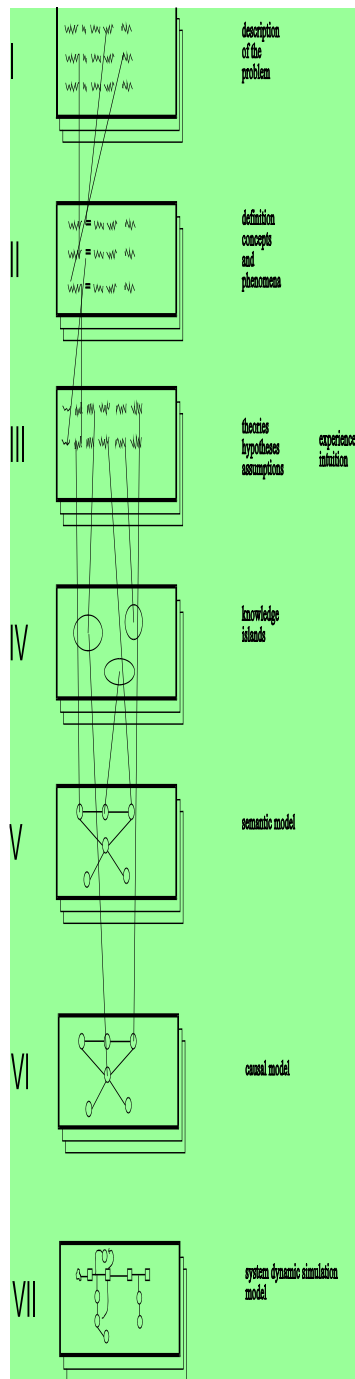
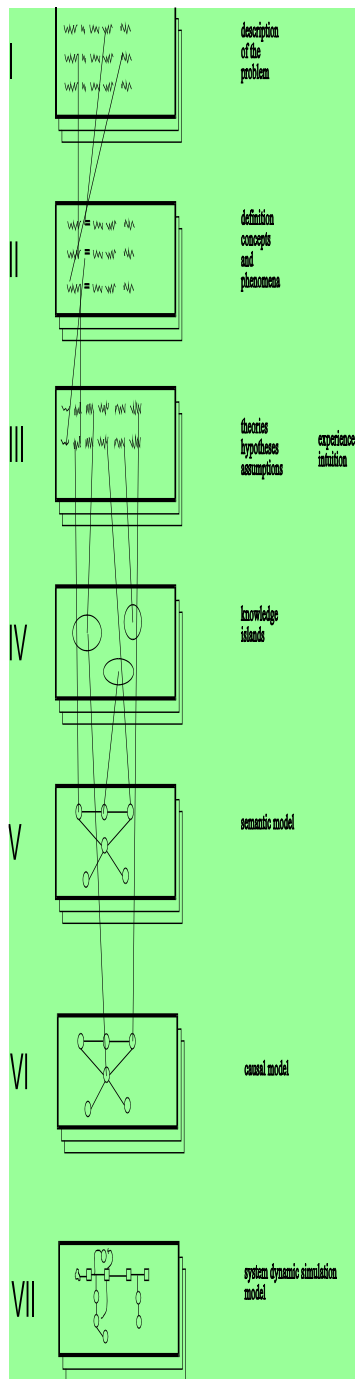
stap 3 overeenkomst

facilitator vergelijkt modellen experts-actoren
groepen

actoren en experts vinden van interventies

bediscussiëren verschillen in 3 of meer
bijeenkomsten gedurende 3 maanden
using gdss, scenario's, mcda, gaming etc.

rapport

Compram method ⁽⁷⁾

stap 4 maatschappelijke reacties
publiceren interventies

bijeenkomsten met publiek en media

analyseren + reageren van en over
maatschappelijke reacties

verander interventies?
rapport

Compram method ⁽⁸⁾

stap 5 implementatie

implementeer interventies

begeleid door probleemoplossingsteam

Compram method ⁽⁹⁾

stap 6 evaluatie

probleem wordt **geëvalueerd** door
probleemoplossingsteam
en door publiek en media

rapport

nieuwe veranderingen nodig?
start opnieuw

Conclusion:

oplossen van complexe maatschappelijke problemen met de **Compram** methode:

gestructureerder
transparanter
meer duurzame interventies

minder tijd verlies
minder geld verspilling

vergt een academisch denk- en werkniveau

het 'oplossen' van complexe maatschappelijke problemen blijft erg moeilijk

er zijn **geen simpele oplossingen** voor complexe problemen

algemene methodologische aanpak

op vele gebieden zijn er complexe
maatschappelijke vraagstukken

grote onderlinge verschillen toch zo veel gemeen dat er een

algemene methodologische aanpak mogelijk is

alleen de inhoudelijke kennis is verschillend

Complex Societal Problem

Definition DeTombe 1994, p.33

'something is called a problem when there is a discrepancy between the actual or (near) future situation and the desired future situation and/or there is a lack of knowledge and/or a lack of know-how and/or a lack of relevant data; as for complex interdisciplinary societal problems, the problem is often undefined and the actual and the desired situation is not always clear'

voor

complexe maatschappelijke vraagstukken

is nodig

inhoudelijke kennis : experts + actoren

+

methodologische aanpak: facilitator

waarom is het zo **moeilijk** complexe
maatschappelijke problemen te behandelen
?

probleem zelf: is erg gecompliceerd

mensen die het probleem behandelen
hebben soms verschillende doelen

methoden zijn niet adequaat genoeg

complexe maatschappelijke vraagstukken:

probleem (1)

veel mensen

veel landen

veel organisaties

veel geld

veel gebieden

veel elementen + gecompliceerd en onduidelijk

gerelateerd

grote impact

Complexe maatschappelijke vraagstukken:

probleem (2)

kennis is gedeeltelijk beschikbaar, witte vlekken
veel disciplines

data ontbreekt, onzeker, in tegenstelling tot elkaar

ongedefiniëerd, vaag gedefiniëerd, verkeerd gedefiniëerd

onzeker wanneer probleem opkwam en ophoudt

oplossingen zijn niet bekend of niet mogelijk

complexe maatschappelijke vraagstukken:

probleem (3)

vaak 'plotselinge' situatie

moeilijk greep op te krijgen te behandelen,
'op te lossen'

verandert gedurende zijn ontwikkeling

Complexe maatschappelijke vraagstukken: mensen (1)

de probleem eigenaar

ad overheid korte termijn gezichtspunt

eigen belang, verborgen agenda's

ad organisaties Ceo soms te gespecialiseerd,
gebrek aan overzicht, eigen belang

probleem behandeling start niet aan het begin

complexe maatschappelijke vraagstukken:

mensen (2)

actoren

veel (wisselende) actoren,

eigen gezichtspunten, doelen, emotie,
macht, kennis, verborgen agenda's

group think

iedereen: collectieve blind spots

complexe maatschappelijke vraagstukken:

methoden (1)

kennis

macht

emotie

eerste sub-cirkel van probleemoplossingsproces: definiëren van het probleem

- fase 1.1 bewustworden, (vaag) mentaal idee
- fase 1.2 horen, denken,
lezen, overleggen en vragen stellen
- fase 1.3 agenda en beslissen behandelen probleem
- fase 1.4 team samenstellen en analyseren probleem
- fase 1.5 data verzamelen, uitwisselen kennis
en hypothesen formuleren
- fase 1.6 formuleren van conceptueel model

complexe maatschappelijke vraagstukken:
methoden⁽²⁾

meeste methoden beginnen bij fase 2.3 en
fase 2.4: interventies + beslissingen

methoden veelal op details,
overzicht ontbreekt

niet veel tijd voor het definiëren van probleem

in praktijk en universiteiten alle aandacht naar:

fase 2.3: maken en evalueren scenario's

fase 2.4: voorstellen interventies

interventies

logistiek

multi criteria

scenario's

beslissingen

wetenschappelijke vraagstelling:

welke methoden en hulpmiddelen
kunnen welke fase van het
probleemoplossingsproces
het beste ondersteunen gezien:

het probleem
de probleembehandelaars
probleem eigenaar
kwaliteiten van de facilitator
actoren
culturele omgeving
tijd
geld

hoe

complexe maatschappelijke vraagstukken

te analyseren, veranderen , implementeren,

en evalueren

COMPRAM

DeTombe

COMPRAM

COMPLEX PROBLEM HANDLING METHOD

ontworpen en ontwikkeld door DeTombe
vanaf 1994 >

een methode voor fundamentele en
lange termijn oplossingen voor
complexe maatschappelijke vraagstukken

Compram methode

richt zich op

nationale en wereld wijde problemen

ook problemen in grote organisaties

Compram combineert

kennis

macht

emotie

Compram

analyseert het probleem

prepareert de beslissingen

implementeert + begeleidt de veranderingen

evalueert de veranderingen, de transitions

Compram

- gestructureerde + transparante + geïntegreerd manier van probleemoplossen
- initiëerd door probleemeigenaar
- begeleid door facilitator
- uitgevoerd door teams van experts + groepen actoren

Compram

probleem oplossen met **groepen** vanwege:

impact

democratie

kennis

Compram

multi-disciplinair

multi-actor

dynamische benadering

Compram

fasen probleemoplossingsproces
van data verzameling tot evaluatie interventies

bewustwording mentaal idee agenda team hypothesen conc.model
__1.1__ __1.2__ __1.3__ __1.4__ __1.5__ __1.6__

emp. model oplossingsruimte scenario interventie implementatie evaluatie
__2.1__ __2.2__ __2.3__ __2.4__ __2.5__ __2.6__

speciale aspecten **Compram methode** (1)

definiëren van het probleem voor verandering

eerst analyseren van het probleem met
'neutrale' experts

actoren vroeg betrekken in het proces vermijdt
problemen later in het proces

special aspects **Compram method** (2)

combineren kennis uit verschillende domeinen en disciplines

omgaan met actoren met verschillende gezichtspunten, verschillende macht en verschillende emoties

omgaan met onzekerheid t.a.v. proces en uitkomst

special aspects **Compram method** (3)

communicatie methode

ondersteunt de informatie uitwisseling
gebruikmakend van het zeven-lagen model

minimaliseert negatieve groep processen +
group think

(h)erkent emotie, verborgen agenda's

Compram methode

gebaseerd op theoretische ideeën van
Sociale Wetenschappen: Methodologie, (Cognitieve)
Psychologie, Sociologie

Operational Research

Computer Wetenschappen, Artificial Intelligence, System
Theorie

Chaos Theorie, Socio-cybernetica

Wiskunde and Filosofie

+

ervaring (real life experience)

Compram

raamwerk methode

eigen methoden +

selecteert op gestructureerde manier
bestaande hulpmiddelen en methoden

combineert kwalitatieve en kwantitatieve
benaderingen

Compram

gebruikt alle soorten methoden (1)

data verzameling: lezen, observeren interview technieken

data analyseren: SPSS, system dynamic simulatie modellen

voorspellen: scenario's, gaming

Compram gebruikt alle soorten methoden (2)

beslissingsondersteunende methoden: hard and soft Operational Research methods

MCDA, SODA, SSM, Strategic choice method

communicatie methoden:

group decision support technieken, lezingen, groepsbegeleidingstechnieken

Compram gebruikt alle soorten methoden ⁽³⁾
welke methode is afhankelijk van

- fase in het probleembehandelingsproces
- soort probleem
- mensen betrokken bij probleembehandelingsproces
- probleemeigenaar
- actoren
- culturele omgeving
- tijd
- geld
- kwaliteiten facilitator

COMPRAM

DeTombe

Books/ Journals

Methodology of Handling Complex Societal Problems (1)

DeTombe, D.J. (1994)

Defining complex interdisciplinary societal problems.

A theoretical study for constructing a co-operative problem handling method: the method COMPRAM.

Amsterdam: Thesis Publishers Amsterdam (thesis), 439 pp.

ISBN: 90-5170-302-3

DeTombe, Dorien J. & Cor van Dijkum (Eds.) (1996)

Analyzing Societal Problems. A Methodological Approach.

Mering: Rainer Hampp Verlag, 300 pp.

ISBN: 3-87988-189-8

Books/ Journals

Methodology of Handling Complex Societal Problems (2)

Stuhler, E. & D.J. DeTombe (Eds.) (1999)
Volume 5, *Cognitive Psychological Issues and Environment Policy Application Research on Cases and Theories*.
Munche/Mering: Hampp Verlag, ISBN: 3-87988-355-6

DeTombe, D.J. & Stuhler, E. (Eds.) (1999)
Volume 6, *Complex Problem Solving; Methodological Support for Societal Policy Making, Research on Cases and Theories*.
Munche/Mering: Hampp Verlag, ISBN:3-87988-356-4

Books/ Journals

Methodology of Handling Complex Societal Problems (3)

Dutch

Dijkum, van, C. & D. J. de Tombe (red.) (1992) *Gamma Chaos. Onzekerheid en orde in de menswetenschappen.*

Bloemendaal: Aramith uitgevers, 173 pp. ISBN 90-68341057

Dijkum, van, Cor & Dorien de Tombe (red.) (1995) *Simulatie in Nederland: een stand van zaken.*

Amsterdam: SISWO, 133 pp. ISBN 90 6706 129-8

Books/ Journals

Methodology of Handling Complex Societal Problems (3)

Dijkum van, Cor, Dorien DeTombe, & Etzel van Kuijck (Eds.) (1999) *Validation of simulation models* Amsterdam: SISWO, ISBN: 90-676-152-2

DeTombe, D.J. (Guest Editor) *European Journal of Operation Research*; **Methodology for Handling Complex Societal Problems**, Vol. 129-2, 16 March 2001

Discussion on the topic of **Complex maatschappelijke vraagstukken**

**Euro Working Group (Operational Research) on
Methodology for Handling Complex Societal Problems**

meetings yearly 5x (inter)national

more information?

become a member?

DeTombe chair Euro working group Complex Societal Problems

<http://www.geocities.com/doriendetombe>

E-Mail: DeTombe@lri.jur.uva.nl

fill in the membership (free) and join the Research Society

Complexe maatschappelijke vraagstukken

Dr. Dorien J. DeTombe

Greenhill & Waterfront

Internationaal Wetenschappelijk Onderzoeks en
Ontwikkelings Instituut

Complexe Maatschappelijke Vraagstukken

Postbus 3286, 1001 AB Amsterdam, Nederland, Europa

Tel: +31 20 6927526

E-Mail: greenhillwaterfront@hotmail.com

<http://www.geocities.com/greenhillwaterfront>

Scientific Research Institute Global Safety

Wetenschappelijk Kennisinstituut voor Veiligheid: Kennis en Advies instituut

Dr. Dorien DeTombe (MSc. Ph.D.)

**International Research Society on
Methodology of Societal Complexity**

**P.O. Box. 3286, 1001 AB Amsterdam
The Netherlands, Europe**

T : +31 20 6927526

E : detombe@lri.jur.uva.nl

W : www.complexitycourse.org/doriendetombe

Outline

Scientific Research Institute Global Safety

global safety = complex societal problems

handling complex societal problems why so difficult

methodology : **COMPRAM** dealing with complexity

advises for the government for handling a local natural disaster

Wetenschappelijk Kennisinstituut voor Veiligheid: Kennis en Advies instituut

waarom? (1) (wat missen we)

er zijn verschillende instituten voor veiligheid
voedsel, water, terrorisme, rampen, milieu, gezondheid, maar.....

- a. te weinig coördinatie en te veel gaten
- b. elk instituut beperkt zich tot eigen grenzen
- c. richt zich op nationale veiligheid niet op wereldwijde

Wetenschappelijk Kennisinstituut voor Veiligheid: Kennis en Advies instituut

waarom ? (2) (wat krijgen we)
op advies van OECD rapport mei 2006

I nationale en internationale uitwisseling van
inhoudelijke kennis over veiligheid

II nationale en internationale uitwisseling van
methoden van analyse, aanpak en evaluatie

III verspreiden en uitbreiden van kennis over algemene
methoden van aanpak voor veiligheidszaken:
methodologie voor complexe maatschappelijke problemen:
(methodology for complex societal problems)

Wetenschappelijk Kennisinstituut voor Veiligheid: Kennis en Advies instituut

waarom ? (2) (wat krijgen we)
op advies van OECD rapport mei 2006

IV advisering politici bij aanpak veiligheidsproblemen

V veiligheids problemen signaleren (awareness)
op agenda (laten) plaatsen
analyseren
beleidsvoorstellen voorbereiden
beleid evalueren

gebruikmakend van kennis van vakgebied:
maatschappelijke complexiteit (societal complexity)

global safety threatened by

causes

natural threats:

global : virus (birds) flu HIV/AIDS

local : hurricanes flood avalanches
earthquakes tsunami

man made threats:

global : terrorism
climate change
internet / stock exchange
CO2

local : war
traffic congestion pollution
agricultural industry (BSE)
nuclear power plant